

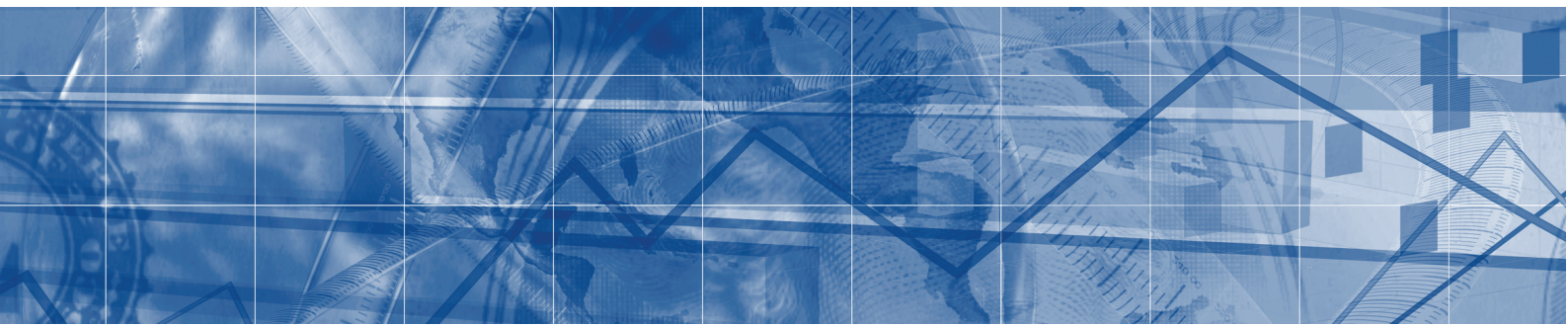

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 3

Журнал

вересень 2025

*Випуск присвячено Міжнародній науковій конференції
з економічного розвитку та спадщини Семена Кузнеця
CED-2025*

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

**№ 3
вересень 2025
Журнал**

Виходить щоквартально

**Випуск присвячено Міжнародній науковій конференції
з економічного розвитку та спадщини Семена Кузнеця
CED-2025**

**Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.**

**Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 6 від 29.09.2025 р.**

**Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).**

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, **Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця**

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення
або скорочення.
Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2025

Писарчук О. В. Вплив структурних факторів на ефективність фінансування вищої освіти в Україні.....	270
Платухін О. Г. Конвергенція підходів фінансового управління власним капіталом підприємств в умовах трансформаційних процесів.....	273
Позуда О. А. Аналіз теорій і моделей розвитку авіаперевезень: стратегічні орієнтири для післявоєнного відновлення авіаційної галузі України.....	276
Podorozhna M., Kalinkin A. Strategic company development management on the basis of corporate social responsibility.....	279
Пономаренко О. О. Інноваційний менеджмент у системі сучасного бізнес-управління.....	281
Prus P. Developpement des competences numeriques des enseignants de l'enseignement superieur.....	283
Райко Д. В., Дренін І. М. Соціально відповідальний маркетинг як інструмент підвищення довіри до бізнесу у кризових умовах	286
Rykhva V., Solodovnyk G. Deep learning approaches for network traffic anomaly detection.	289
Рожко В. І. Впровадження і оптимізації інструментів digital marketing	291
Самойленко В. В. Розвиток soft skills у професійній діяльності майбутніх фахівців.....	294
Свинаренко Н. О. Соціально-економічне становище західноукраїнських робітників у другій половині XIX – на початку XX ст.: історико-економічні проблеми	296
Svoievolin I. Regression models as a tool for analyzing inbound tourism trends.....	298
Semenchenko A. V. Ethics of communication in the era of artificial intelligence and business digitalization.	301
Сиромолот Е. А., Гавкалова Н. Л. Деякі аспекти функціонування інноваційної екосистеми ХНЕУ ім. С. Кузнеця в умовах оновлення регіонального розвитку України.....	304
Sotnikova Yu., Ivashchenko M. Особливості регіонального розвитку в умовах гібридної війни в Україні.....	307
Sotnikova Yu., Klyzub O. Socio-economic characteristics of military service in Ukraine.....	309
Снопченко М. Ю. Економічний розвиток бізнес-структур у вразливому світі	312
Стрижак О. О., Нестеров М. С. Особливості розвитку туристичних дестинацій в Індустрії 4.0	315
Strokovych H. V., Danko P. I. Development prospects in the context of dynamic technological change.....	318
Сулейманли Фаріф Азар огли. Організаційне забезпечення як складова системи менеджменту університету	320
Tomakh V. Innovative strategies for regional development in conditions of war and post-war reconstruction	324
Us M. Marketing communications and analytical technologies for higher education resilience	327
Ушкальов В. В. Формування навичок доброчесної поведінки як складової соціальної відповідальності майбутнього фахівця.....	330
Чайковський С. Д. Ділова репутація як стратегічний актив готельного бізнесу: моделі вимірювання та оцінювання	332

Висновки. Проведений аналіз свідчить, що ефективність фінансування вищої освіти в Україні перебуває під впливом комплексу взаємопов'язаних структурних факторів. Організаційна централізація, економічні обмеження, недосконалість правового регулювання та соціокультурні виклики створюють системні бар'єри, які знижують здатність ЗВО ефективно використовувати фінансові ресурси. Для подолання цих проблем необхідна комплексна реформа, спрямована на децентралізацію управління, диверсифікацію джерел фінансування, посилення прозорості та впровадження чітких критеріїв оцінки ефективності. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку конкретних механізмів імплементації таких змін із урахуванням міжнародного досвіду.

Література: 1. Ponomarenko V. Some problems of the education system in Ukraine : analytics: monograph: Kharkiv : PC Technology Centre, 2021, 172 p. DOI: <http://doi.org/10.15587/978-617-7319-35-0>. 2. Усик В. Особливості фінансування вищої освіти: аналіз українського та світового контекстів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2019. № 2 (203). С. 59–67. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2019/203-2/8>. 3. Ніколаєв Є., Рій Г., Шемелинець І. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 94 с. URL: <https://osvitanalytika.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/HigherEd-in-Times-of-War.pdf>. 4. Петрова Я. І. Підвищення ефективності фінансування вищої освіти: стратегічні орієнтири України в умовах глобальних викликів. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2021. Вип. 3 (149). С. 20–25. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2021-3-4>. 5. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>. 6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

Стаття надійшла до редакції 03.10.2025 р.

КОНВЕРГЕНЦІЯ ПІДХОДІВ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

УДК 336.732

Платухін О. Г.

Здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У роботі обґрунтовано процес конвергенції підходів до фінансового управління власним капіталом підприємств в умовах трансформаційних процесів, що передбачає використання критеріального підходу до вибору інструментів забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства, що надало змогу обирати й об'єднувати інструменти.

Ключові слова: власний капітал, цифрова трансформація інструменти фінансового управління.

Annotation. The study substantiates the process of convergence of approaches to financial management of enterprise equity in the context of transformational processes, which involves applying a criteria-based approach to the selection of tools for ensuring an adequate level of enterprise equity, enabling the choice and combination of such instruments.

Keywords: equity, digital transformation, financial management tools.

В умовах трансформаційних процесів, що впливають на діяльність суб'єктів господарювання, зростає значення інструментів фінансового управління власним капіталом підприємств, оскільки ці інструменти є основою забезпечення стійкості, інвестиційної привабливості та довгострокової конкурентоспроможності підприємств. Постійна динаміка зовнішнього середовища, зумовлена глобалізаційними викликами, цифровізацією фінансових ринків, вимагає від підприємств не лише застосування традиційних методів управління, а й конвергенції різних підходів шляхом використання сучасних фінансових інструментів, які дозволяють поєднати стабільність і гнучкість у прийнятті рішень.

Таким чином, потреба у науковому обґрунтуванні процесу вибору альтернативних інструментів фінансового управління власним капіталом підприємств зумовлена необхідністю їхньої адаптації до трансформаційних процесів, що відбуваються як на рівні національної економіки, так і на світовому ринку.

У наукових дослідженнях значна увага зосереджувалася на визначенні традиційних інструментів фінансового управління. Так, науковцями Красностановою Н., Васютинською Л., Барановою В., Лапіною І., Волощук Л. [8] виділено основні інструменти: фінансовий аналіз і моніторинг; контроль грошових потоків та аналіз валютних ризиків фінансовий контроль [8]. У праці [3] автори розкривають сутність фінансової політики підприємства, підкреслюючи оптимальне поєднання власного та залученого капіталу, значення статутного капіталу та можливості його збільшення через нові внески, капіталізацію резервів і конверсію боргів [3]. Авторами Франк М., Санаті А. [4] досліджено вплив власного та боргового фінансування на зростання компаній, показуючи, що власний капітал має більший ефект на реальні активи, ніж борг, описано послідовність фінансування [4].

Однак питання поєднання різних інструментів фінансового управління власним капіталом для забезпечення ефективності функціонування та сталого розвитку суб'єктів господарювання потребує обґрунтування.

Метою тез є обґрунтування процесу конвергенції підходів фінансового управління власним капіталом підприємств в умовах трансформаційних процесів.

Сучасні трансформаційні процеси, зокрема цифровізація, істотно змінюють підходи до управління капіталом [9], формуючи нові умови для їхньої діяльності.

У науковій праці авторів Рен Л., Лю Дж., Хао Ц. [10] приділено значну увагу питанням впливу цифрової трансформації на прискорення адаптивного коригування структури капіталу, що забезпечує зниження вартості власного капіталу, підвищує рівень прозорості та якості розкриття фінансової інформації, покращує ліквідність акцій, а також створює передумови для зменшення фінансових дисбалансів і підвищення ефективності розподілу ресурсів [10].

Обґрунтування доцільності вибору інструментів забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства здійснюється з урахуванням таких критеріїв: 1) фінансової стратегії та цілей підприємства під час застосування відповідного інструменту для підвищення рівня власного капіталу; 2) контролю над компанією або ризику розмивання частки при використанні відповідного інструменту підвищення рівня власного капіталу; 3) вартості залучення та обслуговування (з урахуванням ринкових умов) конкретного інструменту підвищення рівня власного капіталу; 4) гнучкості у використанні відповідного інструменту підвищення рівня власного капіталу; 5) швидкості залучення інструменту підвищення рівня власного капіталу; 6) універсальності застосування обраного інструменту, зокрема щодо структури капіталу та організаційно-правової форми підприємства [1].

Інструменти забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства обґрунтовано на основі джерел [3–8].

Вибір пріоритетного інструменту забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Вибір пріоритетного інструменту забезпечення належного рівня
власного капіталу підприємства**

Інструмент забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства	Критерії вибору пріоритетного інструменту забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства (умовне позначення)							
	1	2	3	4	5	6	Пріоритетність	Ранг
	0,186	0,259	0,112	0,145	0,112	0,186		
Прямі інвестиції / венчурний капітал	0,071	0,078	0,054	0,059	0,077	0,152	0,085	5
Конвертація резервів у капітал	0,150	0,159	0,184	0,168	0,216	0,183	0,172	3
Емісія та розміщення цінних паперів	0,561	0,457	0,474	0,502	0,429	0,101	0,416	1
Реінвестування нерозподіленого прибутку	0,183	0,216	0,203	0,200	0,195	0,184	0,198	2
Консолідація власного капіталу засобами реорганізації через злиття та / або поглинання чи приєднання	0,035	0,090	0,085	0,071	0,083	0,379	0,130	4

Джерело: розроблено автором на основі використання методу аналізу ієрархій Т. Сааті [2]

Як видно з даних, поданих в табл. 1, вибір інструментів забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства залежить від фінансової стратегії, контролю над компанією, вартості та гнучкості використання інструментів, швидкості залучення та універсальності застосування; серед розглянутих інструментів пріоритетними є емісія та розміщення цінних паперів, реінвестування прибутку та конвертація резервів у капітал. Такий підхід забезпечує поєднання різних інструментів фінансового управління власним капіталом у динамічних ринкових умовах, зокрема з урахуванням цифровізації, глобалізації фінансових потоків та інтеграції підприємств у міжнародні фінансові ринки.

Отже, застосування критеріального підходу до вибору інструментів забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства надало змогу обирати та поєднувати різні інструменти управління, що підтверджує доцільність конвергенції. Подальші дослідження доцільно зосередити на розробці адаптивної моделі управління власним капіталом підприємства.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Ачкасова С. А.

Література: 1. Платухін О. Г. Пріоритетність критеріїв вибору інструменту забезпечення належного рівня власного капіталу підприємства // Інноваційні вектори розвитку економіки, фінансів і права в умовах глобалізації та регіональних трансформацій : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Черкаси, 10 верес. 2025 р.). Черкаси : ЦФЕНД. 2025. С. 66–68. 2. Синенко М. А. Метод Сааті при прийнятті управлінських рішень на прикладі підприємства малого бізнесу. *Інтелект XXI*. 2018. № 1. С. 235–238. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2018/2018_1/51.pdf. 3. Caruntu G. A., Holt G. Study on increasing the share capital by new contributions in cash and in kind. *Annals – Economy Series*. 2016. Vol. 3. P. 178–181. 4. Frank M., Sanati A. Financing Corporate Growth. *Forthcoming in the Review of Financial Studies*. 2020. URL: <https://ssrn.com/abstract=3377665>. 5. Fu X., Xu W., Zhou R. Differences between equity merger and asset reorganization: evidence from Jingao Technology and Wingtac Technology. *BCP Business & Management*. 2023. Vol. 38. P. 1859–1865. DOI: <https://doi.org/10.54691/bcpbm.v38i.3992>. 6. Ganushchak-Efimenko L., Shkoda M., Nifatova O. Strategic approach to managing the risk of the company's business portfolio. *Management*. 2018. No. 27 (1). P. 111–118. DOI: <https://doi.org/10.30857/2415-3206.2018.1.10>. 7. Hasani F., Shtupi I. Equity Financing and Emission of Shares. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 2016. Vol. 5. No. 3. P. 207–210. 8. Krasnostanova N., Vasyutynska L., Baranova V., Lapina I., Voloshchuk L. The use of methods and tools of financial management in the organisation management system. *Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys*. 2024. No. 56. P. 631–639. DOI: <https://doi.org/10.54919/physics/56.2024.63ufw1>. 9. Li J., Li Z. Mechanisms of corporate digital transformation on asymmetric capital structure adjustment – the mediating role of information asymmetry and financial stability. *Heliyon*. 2025. No. 11. P. 1–12. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2025.e41745>. 10. Ren L., Liu J., Hao Q. How digital transformation affects the cost of equity capital: the role of information disclosure

quality and stock liquidity. *Industrial and Corporate Change*. 2023. Vol. 33. Is. 5. P. 1098–1122. DOI: <https://doi.org/10.1093/icc/dtad053>.

Стаття надійшла до редакції 02.10.2025 р.

АНАЛІЗ ТЕОРІЙ І МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ: СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

УДК 629.7: 338.2

Погуда О. А.

Здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті проведено аналіз базових теорій і моделей розвитку авіаперевезень, оцінено їхню актуальність для післявоєнного відновлення авіаційної галузі України. Запропоновано систематизацію підходів для формування ефективної транспортної політики.

Ключові слова: авіаперевезення, транспорт, післявоєнне відновлення, стратегія, авіаційна інфраструктура.

Annotation. The article analyzes key theories and models of air transport development and assesses their relevance for post-war recovery of Ukraine's aviation sector. The study systematizes approaches for effective transport policy planning.

Keywords: air transportation, transport, post-war recovery, strategy, aviation infrastructure.

Постановка проблеми. У сучасному світі авіаційні перевезення відіграють ключову роль у формуванні глобального економічного простору, забезпечуючи швидкий і надійний зв'язок між регіонами, країнами та континентами. Розвиток цієї галузі став каталізатором зростання міжнародної торгівлі, туризму, інвестицій і культурного обміну. Водночас стрімке зростання обсягів повітряного транспорту супроводжується новими викликами, зокрема, змінами в структурі попиту, зростанням цін на паливо, потребою в декарбонізації та геополітичною нестабільністю. Особливо актуальною ця тема є для країн, що перебувають у фазі післявоєнного відновлення, зокрема, для України, яка має відновити свою авіаційну інфраструктуру. Аналіз теорій і моделей розвитку авіаперевезень дозволяє зрозуміти закономірності еволюції ринку, структуру його мереж, поведінку ключових учасників і механізми адаптації до змін. Застосування як традиційних, так і сучасних підходів спрямоване на формування комплексного підходу до галузі в динаміці. Зважаючи на нові виклики, пов'язані з післявоєнною реконструкцією, диджиталізацією, впровадженням стійких технологій і потребою інтеграції у європейський авіапростір, особливої ваги набуває перегляд існуючих моделей у контексті адаптації до нових реалій. Тому систематизація